

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 12. Rok: 2019 Číslo: 20

Blahoslavení ti, ktorí zomierajú v Pánovi (z myšlienok pápeža Františka)

Dnes by som chcel uviesť do konfrontácie kresťanskú nádej so skutočnosťou smrti - tou realitou, ktorú má naša moderná civilizácia tendenciu čoraz viac vymazávať. A tak, keď sa smrť priblíži k našim blízkym alebo k nám samotným, sme nepripravení, dokonca nám chýba vhodná „abeceda“, aby sme zmysluplnými slovami vyjadrili to, čo sa týka jej tajomstva, ktoré každopádne zostáva tajomstvom. A predsa prvé znaky ľudskej civilizácie viedli práve skrze kontakt s touto záhadou. Mohli by sme povedať, že človek sa rodí s kultom mŕtvych.

Iné civilizácie, ktoré predišli tú našu, mali odvahu pozeráť sa smrti do očí. Bola udalosťou, o ktorej starší rozprávali novým generáciám ako o nevyhnutnej

skutočnosti nútiacej človeka žiť pre niečo absolútne. Žalm 90 hovorí: „*Nauč nás rátať naše dni, aby sme našli múdrosť srdca*“ (v. 12). Rátať vlastné dni dáva srdcu nadobudnúť múdrosť! Sú to slová, ktoré nás vedú k zdravému realizmu, vyhánajúc ilúziu všemohúcnosti. Čím sme my? Sme „takmer nič“, hovorí ďalší žalm (porov. 88,48); naše dni plynú rýchlo: aj keby sme žili sto rokov, nakoniec sa nám bude zdať, že všetko to bol len jeden dych. Mnohokrát som počul z úst starých ľudí: „Život mi prešiel ako jeden dych...“

Takto smrť obnažuje náš život. Dáva nám odhaliť, že naše skutky pýchy, hnevu a nenávisti boli márnosťou: čírou márnosťou. S poľutovaním si uvedomujeme, že sme dosť nemilovali a že sme nehládali to, čo bolo podstatné.

A naopak, vidíme to, čo skutočne dobré sme zasiali: vzťahy lásky, kvôli ktorým sme sa obetovali a ktoré nás teraz držia za ruku.

Ježiš osvietil tajomstvo našej smrti. Svojím počínaním nám dáva oprávnenie pociťovať žiaľ, keď nás opustí nejaká drahá osoba. On bol «hlboko» dotknutý pred hrobom priateľa Lazára a «zaplakal» (Jn 11,35). Pri tomto jeho postoji vnímame Ježiša ako veľmi blízkeho, ako nášho brata. Plakal kvôli svojmu priateľovi Lazárovi.

A vtedy Ježiš prosí Otca, zdroj života, a prikazuje Lazárovi vyjsť z hrobu. A tak sa aj stane. Kresťanská nádej čerpá z tohto postoja, ktorý Ježiš zaujíma voči ľudskej smrti: ak je aj prítomná vo stvorení, je však znetvorením, ktoré mrzačí plán Božej lásky, a Spasiteľ nás z toho chce uzdraviť.

Ježiš nás vovádza na toto „úskalíe“ viery. Marte plačúcej nad úmrtím brata Lazára oponuje svetlom dogmy: „*Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?*“ (Jn 11,25-26).

Toto Ježiš opakuje každému z nás zakaždým, keď smrť prichádza pretrhnúť

tkanivo života a citových prejavov. Tu vstupuje do hry celý náš život.

Všetci sme maličkí a bezbranní zoči-voči tajomstvu smrti. Avšak, aká je to milosť, ak si v tej chvíli udržiavame v srdci plamienok viery! Ježiš nás chytí za ruku, tak, ako chytil za ruku Jairovu dcéru,

a opäť povie: „*Talitha kum!*“, „*Dievča, hovorím ti, vstaň!*“ (Mk 5,41). Toto povie nám, každému z nás: „*Zdvihni sa, vstaň z mŕtvych!*“

Ja vás teraz pozývam zavrieť oči a myslieť na tú chvíľu, na chvíľu našej smrti. Každý z nás pomyslime na vlastnú smrť a predstavme si ten moment, ktorý nastane, keď nás Ježiš vezme za ruku a povie nám: „*Pod', pod' so mnou, vstaň!*“ Tam sa ukončí nádej a bude to skutočnosť, skutočnosť života. Dobre pomyslite: Ježiš sám príde ku každému z nás a vezme nás za ruku so svojou nehou, so svojou vľúdnosťou, so svojou láskou.

Toto je naša nádej tvárou v tvár smrti. Pre toho, kto verí, je bránou, ktorá sa úplne roztvorí; pre toho, kto pochybuje, je škárou svetla, ktoré preniká cez priechod, ktorý sa celkom neuzavrel. Avšak pre nás všetkých to bude milosťou, keď nás toto svetlo stretnutia s Ježišom ožiari.

Médiá v službe človeku

(využívanie pozitívneho potenciálu médií)

Masmédiá slúžia veľkému množstvu ľudí pri prevažne jednosmernom pôsobení a informačné technológie sú vo všeobecnosti prostriedky, ktorými sa odovzdávajú akékoľvek informácie rôznemu počtu ľudí pri prevažne obojsmernom pôsobení. Je teda zrejmé, že masmédiá využívajú informačné technológie a zároveň sú ich súčasťou.

Spoločenské dorozumievacie prostriedky nadobudli takú dôležitosť, že pre mnohých sú hlavným informačným i výchovným prostriedkom, ktorý ich vedie a inšpiruje v osobnom, rodinnom i spoločenskom správaní. Táto skutočnosť si vyžaduje zásadnú reflexiu, nakoľko je zrejmé, že médiá sa dajú použiť tak na orientáciu k pravde a k dobru, ale môžu slúžiť aj na dezorientáciu ľudského srdca.

Ponúkame niekoľko myšlienok k správne zorientovaniu sa v danej problematike.

Ak majú masmédiá skutočne slúžiť človeku, je nevyhnutná triezvosť pohľadu. Kedy sme im nevenovali pozornosť, rovnako film, ako aj televízia by mohli viesť k preceneniu obrazu. Nie je potrebné zastavovať sa pri tom, že sledované obrazy

môžu vyvolať viac spontánnych reakcií než reflexií. Všetci tiež dobre vedia, že množstvo a kvalita týchto spontánnych reakcií môžu v istých podmienkach uspať návyky myslenia a – v dôsledku toho – ochudobniť človeka. Len vďaka zdravému kritickému zmyslu môže divák uniknúť týmto nebezpečenstvám.

Všimnime si využitie médií v našich rodinách.

Médiá sú veľmi často prostriedkami rozvoja kvalít členov rodiny (napr. ich využívaním ako nástrojov (seba)vzdelávania, tvorivosti) ako aj prostriedkami posilnenia funkčnosti rodiny.

Médiá ako atraktívne komunikačné prostriedky by sa teda mali stať nástrojom posilnenia komunikácii v rodine, nie konkurenciou rodinnej komunikácii, prispievať k jej otupeniu a priamo či nepriamo tak ohroziť kvalitu rodinných vzťahov. Znamená to zamedziť fascinácii jednotlivca komunikačnými možnosťami médií najmä internetu či mobilu, ktoré sa neustále rozširujú a pri strate kontroly nad nimi môžu prispievať k ohrozeniu kvality rodinnej komunikácie, stávať sa jej náhodou, hlavne v prípade jej čiastočnej

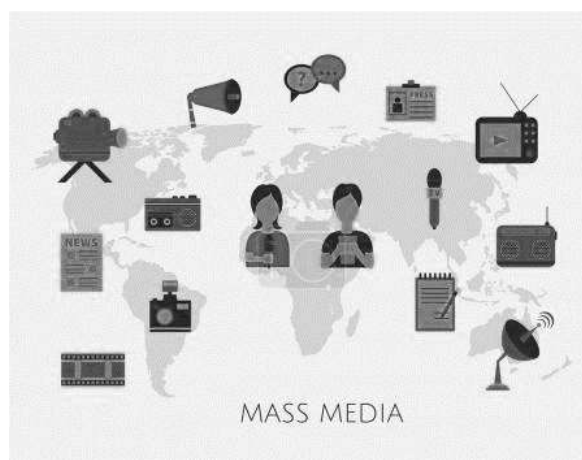
alebo úplnej nefunkčnosti. Predovšetkým internet ponúka sociálne priestory, ktoré predstavujú doplnenie „sociálneho priestoru rodiny“, resp. jeho čiastočnú a v krajných prípadoch úplnú náhradu. Ide o virtuálne on – line komunity ponúkajúce možnosti sociálnej interakcie a komunikácie medzi jednotlivými „reálnymi“ členmi, do ktorých aktívne zapájanie sa, môže slúžiť jedincovi ako únik pred neuspokojivou kvalitou rodinných či iných sociálnych vzťahov.

Využívať média ako prostriedky posilnenia rodinnej komunikácie znamená kontrolované ich využívať napríklad na nadviazanie či udržanie kontaktu medzi členmi rodiny priestorovo vzdialenými, resp. vymedziť mediálne obsahy ako predmet komunikácie v rodine. Veľký význam tu má spoločne využívanie médií a následne spracovanie recipovaného mediálneho obsahu, ktoré má najčastejšie formu rozhovorov medzi členmi rodiny.

Tých niekoľko načrtnutých myšlienok nám pripomína slová apoštola Pavla, Ktorý povzbudzuje veriacich, aby bolo všetko, čo je ľudské, nasmerované ku Kristovi: „Všetko je vaše, ale vy ste Kristovi a Kristus Boží“ (1 Kor 3, 22 – 23).

Aby všetci prostredníctvom práce a v spoločnom úsilí pracovali pre dobro človeka „na budovanie Kristovho tela, kým nedospejeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku“ (Ef 4,12 – 13).

Aj z týchto slov je zjavné, že médiá by mali vytvárať pravdivý obraz o svete okolo. Patrí azda tento svet menej Bohu, ako ten včerajší? Áno aj tento svet patrí svojmu Stvoriteľovi. No na tejto zemi, v tomto

svete žijú ľudia, ktorých Boh stvoril na svoj obraz. Neviditeľnému Bohu sa človek podobá svojím rozumom a svojou vôľou. K týmto darom pre človeka patrí aj schopnosť rozhodovať sa, či chce „patriť“ do tohto obrazu. Podobnosť človek k Bohu pri rozume a vôli len začína. Ale nekončí. Cieľom používania týchto darov je určenie ich na službu dobra. Človek sa aj svojím konaním má podobať Bohu. Tým, že pozná hodnotu slova, ktoré vyslovuje alebo šíri. Slovo človeka šíria prostriedky spoločenskej komunikácie – masmédiá. Tieto prostriedky sú dielom rozumu a vôle človeka.

Liturgický program

Liturgický program po 20. nedeli po Päťdesiatnici od 28.10. do 03.11. 2019

Pondelok 28.10.	Sv. muč. Terencius a Neonilla	06:30 sv. lit. (csl.) * Milan s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) † Andrej, Anna, Ján, Anna...
Utorok 29.10.	Sv. prep. muč. Anastázia	06:30 sv. lit. (csl.) † Štefan, Jozef, Pavol 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária, Viera, Mária, Michal
Streda 30.10.	Sv. muč. Zenóbius a Zenóbia	06:30 sv. lit. (csl.) † Andrej 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Michal, Anna, Jozef 2. † Pavol, Štefan
Štvrtok 31.10.	Sv. hieromučeník Teodor Romža	06:30 sv. lit. (csl.) † Tomáš 18:00 sv. lit. (slov.) † Ladislav (panychída)
Piatok 01.11.	Svätí divotvorcovia a nezištníci Kozma a Damián Deň pracovného pokoja	07:30 sv. lit. (csl.) * SSR a NSI 18:00 sv. lit. (slov.) * SSR a NSI
Sobota 02.11.	Svätí mučeníci Akindyn, Pegasios, Aftonios, Elpidéfor a Anempodist	07:30 sv. lit. (csl.) † z farnosti a hramoty 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † z farnosti a hramoty
Nedeľa 03.11.	21. nedeľa po Päťdesiatnici Svätí mučeníci biskup Akepsimas, presbyter Jozef a diakon Aitalas hl. 4	07:30 sv. lit. (slov.) * Justína s rod. 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Mária s rod. 17:15 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Mária

Liturgický program

Liturgický program po 21. nedeli po Päťdesiatnici

od 04.11. do 10.11. 2019

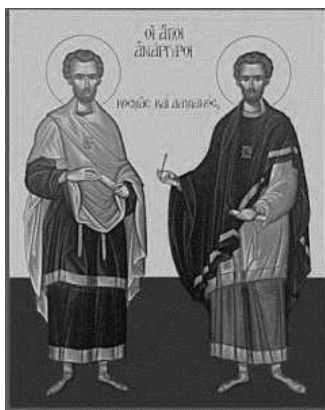
Pondelok 04.11.	Prep. otec Joannikios Veľký	06:30 sv. lit. (csl.) † Juraj, Mária, Šimon, Anna 18:00 sv. lit. (slov.) † Anna, Juraj, Štefan...
Utorok 05.11.	Svätí mučeníci Galaktión a Epistéma	06:30 sv. lit. (csl.) * Oľga s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Michal, Mária, Jozef 2. † Andrej, Helena
Streda 06.11.	Sv. Pavol Vyznávač, konštantínopolský arcibiskup	06:30 sv. lit. (csl.) * Oľga s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) † Peter
Štvrtok 07.11.	Tridsiati traja sv. mučeníci z Melitíny	06:30 sv. lit. (csl.) † z rod. Čekanovej, Gogovej 17:00 Veľká večiera 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária (panychída)
Piatok 08.11.	Zhromaždenie k veľvojdcovi Michalovi a ďalším beztelesným mocnostiam zdržanlivosť od mäsa	06:30 Utieraň 07:30 sv. lit. (csl.) * Pavol 18:00 sv. lit. (slov.) * za farnosť
Sobota 09.11.	Prepodobná matka Matróna Prepodobná Teoktista	06:30 sv. lit. (csl.) † Peter (panychída) 17:00 Veľká večiera 18:00 sv. lit. (slov.) † Anna, Michal, Miroslav
Nedeľa 10.11.	22. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. apoštoli Erast, Olympas, Rodión a spoločníci hl. 5 Zbierka: Podporný fond	07:30 sv. lit. (slov.) * Štefan, Emília, Adriána, Martin s rod. 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) 1. * Michal s rod. 2. Alžbeta, Adriána 17:15 Veľká večiera 18:00 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka

Sv. nezištníci a divotvorcovia Kozma a Damián

(1. november)

Sv. Kozma a Damián boli pôvodom z Malej Ázie. Ich otec zomrel ako pohan, keď boli ešte celkom malé deti. V kresťanskom duchu ich vychovala ich matka Teodora. Stali sa z nich vzdelaní a skúsení lekári, ale v prvom rade to boli spravodliví a cnostní kresťania. Z vďačnosti za dary, ktoré im Boh dal, ošetrovali núdzných a chudobných zadarmo. Mnoho pohanov, keď videlo ich príklad, obrátilo sa na kresťanstvo. Ľudia ich preto nazvali nezištnými (bezšrebníkmi).

Ich život však neprešiel bez povšimnutia u pohanských kňazov. Keď zbadali, že sa im vyprázdňujú chrámy a pokladnice, ich hnev sa obrátil proti dvom bratom. Obžalovali ich, že robia „čary“, a tak zvädzajú ľudí, aby sa klaňali kresťanskému Bohu. Bolo to práve roku 303, keď sa začalo veľké prenasledovanie kresťanov (za cisára Diokleciána a Maximiána). V Cilícii bol vtedy miestodržiteľom Lyziáš, veľký nepriateľ kresťanov. Ten dal uväzniť nielen Kozmu a Damiána, ale aj ich bratov, vyzval ich, aby sa odvrátili od kresťanstva. Kozma

a Damián neohrozene vyznali, že budú slúžiť len jedinému pravému Bohu. Lyziáš ich v hneve dal priviazať na škripec a bičovať, no ich ducha nezlomili. Pokračujúc v mučení, dáva ich páliť ohňom, ten im však neuškodil. Potom ich dal zviazať a hodiť do mora. Povrazy sa uvoľnili a vlny ich vyplavili na breh. Nakoniec ich priviazali na kríže a hádzali do nich skaly, strieľali do nich šípmi. Potom ich, aj ich troch bratov, zabil mečom. Stalo sa to 2. decembra 303, údajne v meste Aigai. Podľa iných prameňov boli umučení roku 287. Zistiť to úplne presne, nie je možné.

Kresťania ich telá potajme odniesli do biskupského mesta Kyros v Sýrii. Keď sa neskôr cisár Justinián (527-565) na ich príhovor zázračne uzdravil, dal na ich počesť postaviť v Kyre baziliku.

Pápež Félix IV. (526-530) dal na ich počesť postaviť chrám v Ríme, kde sa nachádza mozaika, vyobrazujúca dvoch svätcov.

Aj po smrti vykonali svätí nezištníci mnoho zázrakov. Sú ochrancovia svätosti a neporušenosti kresťanského manželstva.

...dušičkové obdobie...

(čas modlitby a spomienky na našich zosnutých)

„Dušičkové obdobie“ je časom modlitby a spomienky na našich zosnutých, v spojení aj s návštevou cintorína a zapálením sviečok.

V modlitbách za zosnulých prosíme Boha, aby pamätal na tých, ktorých spomíname, pretože ich milujeme. Modliac sa za nich, stretávame sa s nimi v Kristovi, ktorý je Láskou a ktorý prekonáva smrť, ktorá je konečným víťazstvom rozdelenia a nelásky. U Krista niet rozdielu medzi živými a zosnulými, pretože v ňom sú všetci živí.

V dňoch od 1. do 8. novembra je možné získať úplné **odpustky** (odpustenie časného trestu pred Bohom za hriechy, ktoré sú už odpustené, čo sa týka viny) pre duše verných zosnutých v očistci, pri splnení týchto **podmienok**:

- nábožne navštíviť chrám alebo kaplnku (toto platí iba pre 2. november)
- nábožne navštíviť cintorín raz denne (od 1. do 8. novembra)
- prijať Sviatosť zmierenia a pokánia
- pristúpiť k Eucharistii (sv. prijímaniu)
- pomodliť sa na úmysel Sv. otca
- počas týchto dní treba vylúčiť akúkoľvek pripútanosť k hriechu.

„O svojej večnosti rozhodujeme v tomto živote!“ (Søren Kierkegaard)

ZMENA ČASU

Nezabudnime, že v **nedeľu 28.10. 2018** **meníme čas** z 03:00 hod. na 02:00 hod.

FARSKÉ ZVESTI

Informačno-formačný časopis farnosti pre vnútornú potrebu farnosti

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné

Adresa: Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: 057/775 3628

Web: www.grkathe.sk

Email: humenne@grkatpo.sk

Zaopatrovanie chorých v nemocnici (non-stop linka): 0907 323 733

Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,20 €)

IBAN farnosti: SK3009000000000086909038

Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.

Autori článkov a zodpovední za vydanie: o. Miroslav Il'ko, o. Pavol Dancák ml., o. Pavol Fečkanin